

Mas can Cornet

Sant Joan de Vilatorrada

Ubicació

Comarca: Bages
Lloc/Adreça: Sant Martí de Torruella
Emplaçament Camí de Sant Joan a Callús, km. 2,000. Trencall a l'esquerra

Coordenades:

Latitud: 41.77119
Longitud: 1.78332
UTM Est (X): 398876
UTM Nord (Y): 4625088

Classificació

Número de fitxa 08218-7
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Conjunt arquitectònic
Estil / època: Medieval Modern Contemporani Popular
Segle XVIII-XX
Estat de conservació Bo
Notes de conservació: La casa va patir reformes estructurals importants al seu interior i exterior, obrint les galeries de la façana de migdia i sent arrebossada en la seva totalitat als anys 70.
Protecció Inexistent
Observacions protecció: Ref. Cadastral: 0024032 00CG92F 0001 XS
Accés Fàcil
Ús actual: Residencial
Titularitat Privada
Titular: Ref. cad.: 005A09000
Autoria de la fitxa Arqueociència S.C. SL (Raquel Valdenebro)
Data de registre de la fitxa: dc., 20/12/2000 - 01:00

Descripció

Conjunt arquitectònic format per la masia de Can Cornet i alguns coberts i estructures adjacents. La masia pròpiament és una casa de planta rectangular coberta a quatre vessants amb teula. La casa és construïda aprofitant el desnivell del terreny permetent la planta baixa, dos pisos i golfes a llevant i planta baixa, un pis i golfes a la zona de ponent, sent aquesta última la zona més alta del desnivell. Construïda en mur de maçoneria en pedra irregular i arrebossada recentment i pintada de color salmó, s'han destacat les llindes de finestres i portes, així com els carreus de les cantonades en color blanc. La façana principal és orientada a llevant amb planta baixa, primer pis obert amb balcons i una galeria a l'àrea nord, segon pis amb finestral, i golfes sota teulada que s'obren amb ull de bou. A la façana de ponent també s'obre una portella coberta amb un teuladet i a la qual s'accedeix mitjançant unes escaletes. A la façana nord s'obre dos grans portals de mig punt, a un dels quals s'accedeix mitjançant una rampa que deu conduir a la zona destinada a tines i al treball de la vinya. La façana de migdia s'obre amb galeries de mig punt formades per dues grans arcades al primer i segon pis. Completen el conjunt un seguit de coberts que envolten la casa al cantó de migdia i ponent. Destaca especialment un cobert de planta quadrangular de grans proporcions cobert a quatre aigües construït en mur de maçoneria.

Observacions:

La propietat conserva una barraca de vinya de planta quadrada dins dels seus límits, ubicada en un camp situat a ma esquerra del camí que va de Sant Joan a Callús. També conserva dues tines de planta quadrada als peus de la costa de Cal Pla. Un mur de mig metre d'alçada la separa de la veïna masia de Can Pla.

Història

L'origen del mas Cal Cornet el trobem en el poblament dispers propi d'aquesta zona que es va organitzar des del període medieval. Les primeres notícies del mas les tenim al 1090, la qual cosa el converteix en un dels masos més antics de la zona. El nom originari en aquells moments era el de Mas Vilella, la qual cosa fa pensar més que en un mas, en un topònim que faci referència a un llogarret o un grup de cases properes. Es tractava d'una de les poques possessions del terme que no estava en mans del monestir de Sant Benet sinó de laics nobles, així es té notícia d'un vassall dels Rocafort, anomenat Ramon Borrell, que deixa el seu alou de Vilella a Sant Pere de Vic (COMAS, 1988). No es coneix res més d'aquest cavaller, però ben segur que devia explotar el mas amb una o varies famílies que treballaven la terra com a emfiteutes (COMAS, 1988). Lligat al mas trobem des del segle XII el molí anomenat "El Molinet" construït en les seves propietats i que més tard esdevindria fàbrica tèxtil. El mas Vilella és un dels masos que apareix al fogatge de 1553 i és propietat d'Antoni Cornet de la Vilella (AA.DD, 1984). Possiblement sigui arran d'aquesta família de propietaris que el mas canviï de nom convertint-se en Mas Cornet. Com es pot apreciar es continua mantenint el nom de "La Vilella" encara que en aquestes dates i donat que només hi trobem un propietari el grup de cases hauria quedat reduït només a una, encara que es mantingués el record al topònim antic i a l'origen històric. Sembla ser que ha diferència de moltes altres masies que degut a les penalitats econòmiques anaven canviant de propietari, el mas Cornet va mantenir sempre la mateixa família, així al cens de 1718 apareixen referenciats un tal Agustí Cornet i els seus fills, Josep i Joan (AA.DD, 1984). L'últim membre d'aquesta família és Teresa Cornet i Galí, casada amb Pere Martí i Santamaría l'any 1899. A partir d'aquí Segons informació oral del Sr. Josep Basora a principis del segle XIX el mas estava en mans d'una família anomenada Galí. Tots els membres masculins de la família van morir de malaltia infecciosa quedant només una noia casada amb un membre de la família Basora. Arran d'aquests fets el mas va passar a mans de la família Basora que va habitar el mas fins els anys vint explotant-lo personalment. Va ser aquesta família qui va enderrocar l'antic mas i va construir la casa actual a principis del segle XX. La propietat va ser mantinguda fins l'any 1962 en què es va vendre a la família Santamaría de Callús. L'any 2000 la finca ha estat expropiada i ha passat a mans d'uns nous propietaris residents a Barcelona.

Bibliografia

BENET I CLARÀ A.(1985), Història de Manresa. Dels orígens al s.XI. Manresa. COMAS I CLOSAS F.(1988), Sant Joan de Vilatorrada. Història del Bages. Vol II. Ed. Parcir. Manresa. Pàgs.379-402.
IGLESIAS J (1979), El fogatge de 1553. Vol I. Barcelona.

